

In deze update

Neemt u deel aan de regeling Individueel Pensioen Beleggen? Dan wordt de premie voor u belegd via de Life Cycle of via Vrij Beleggen. U belegt – afhankelijk van uw keuze – in aandelen, obligaties en / of in de geldmarkt. Hoeveel pensioen u hiermee opbouwt hangt af van het rendement dat u op uw beleggingen heeft behaald en van de inkoopfactoren die het pensioenfonds jaarlijks vaststelt. Het beleggingsrendement en de inkoopfactoren hangen samen met de economische ontwikkelingen in de wereld.

In dit overzicht leest u welke economische ontwikkelingen er in het afgelopen kwartaal zijn geweest en wat de rendementen waren. Zo krijgt u inzicht in hoe uw beleggingen het hebben gedaan. Op de tweede pagina leest u meer over de rendementen van de Life Cycle en van Vrij Beleggen.

Aandelen

Aandelenmarkten in ontwikkelde markten kenden een positief kwartaal gedreven door aanhoudend optimisme omtrent kunstmatige intelligentie (AI) en technologie. Hiermee is het gerealiseerde rendement voor 2025 in zijn geheel nu ook positief. Gedurende het kwartaal steeg de wereldwijde index met 7,2%. In de Verenigde Staten (VS) zorgde een positief sentiment en een renteverlaging door de FED voor een stijging van de aandelenmarkt met 7,9%. De Europese aandelen-markten stegen gemiddeld met 3,5%. Binnen Europa waren Spanje (13%) en Nederland (10%) positieve uitschieters, terwijl Denemarken fors achterbleef (-13%). De aandelenmarkt in het Verenigd Koninkrijk behaalde een rendement van 5,8%. De Japanse aandelenmarkt steeg met 7,9%, terwijl de overige markten in de Azië-Pacific regio een rendement behaalden van 5,2%.

Groeiaandelen behaalden een opnieuw een hoger rendement dan waarde-aandelen. De rendementen van large aandelen bleven licht achter ten opzichte van small caps. De best presterende sectoren waren opnieuw IT en communicatiediensten. Niet-cyclische consumentengoederen was de enige sector die een negatief rendement behaalde.

Opkomende markten boekten sterke winsten in het kwartaal, gedreven door een sterke vraag naar AI en technologie, solide bedrijfswinsten en de renteverlaging in

de VS. Een zwakkere Amerikaanse dollar ondersteunde de opkomende markten. Het rendement van de index voor opkomende markten was dit kwartaal 10,5%, ruim 3%-punt hoger dan de index van de ontwikkelde markten. Alle drie regio's binnen opkomende markten, Azië (10,8%), Latijns-Amerika (10,1%) en EMEA (9,0%) behaalden een positief rendement. Vooral binnen de regio Azië waren er grote verschillen in rendement. China (20,6%) en Korea (12,6%) behaalden een positief rendement gedreven door de vooruitgang die werd geboekt in de handelsbesprekingen met de VS. India bleef met -7,7% juist fors achter bij de index. Het sentiment in India was negatief als gevolg van een forse verhoging van het exporttarief op producten in de gezondheidszorg naar de VS. In de regio EMEA sprong Zuid-Afrika er positief uit (20,3%). Dit werd gedreven door enkele bedrijven in de grondstoffensector dat goed presteerde als gevolg van een sterke prijsstijging van edelmetalen. De opkomende landen in Oost-Europa (Polen (0,1%), Tsjechië (6,7%) en Hongarije (5,8%)) bleven juist wat achter bij de index. De grootste landen in Latijns-Amerika, Brazilië en Mexico behaalden een positief rendement (respectievelijk 8,2% en 13,1%).

De sector grondstoffen behaalde met 23,8% het hoogste absolute rendement. Ook de sectoren communicatiediensten (19,4%), IT (16,9%) en cyclische consumentengoederen (18,9%) presteerden sterk. De sectoren financiële waarden (0,2%) en energie (0,2%) bleven achter bij het marktgemiddelde.

Obligaties

Europese staatsobligaties behaalden een negatief rendement. Rentes stegen, waarbij de stijging voor langere looptijden wat groter was. De rente op 10-jaars staatsobligaties uit Duitsland steeg met 11 basispunten naar een niveau van 2,7%. Op het 30-jaars punt bedroeg de stijging 18 basispunten naar een niveau van 3,3%. Het renteverschil tussen Nederland en Duitsland bleef onveranderd op een niveau rond de 20 basispunten. De rente op Nederlandse staatsobligaties bedroeg respectievelijk 2,9% en 3,4% op het 10- en 30-jaars punt. Meest opvallend was de grotere rentestijging in Frankrijk, gedreven door toenemende zorgen over de Franse economie en staatsschuld. De Franse 10-jaars rente steeg met 25 basispunten naar een niveau van 3,5%. Op het 30-

jaars punt was de stijging 29 basispunten tot een niveau van 4,4%. Het renteverschil tussen 10-jaars Duitse staatsobligaties en swaps is nog steeds minimaal, op het 10-jaars punt is de Duitse rente nagenoeg gelijk aan de swaprente. Op het 30-jaars punt ligt de Duitse rente 38 basispunten boven de swapcurve (eind juni: 34 basispunten). De 10-jaars rente in de VS was stabiel en bedroeg per einde van het kwartaal 4,2%.

Euro Investment Grade bedrijfsobligaties behaalden, afhankelijk van de gekozen index, een rendement van rond de 0,9% en presteerden 0,8%-punt beter dan Duitse staatsobligaties met een vergelijkbare looptijd. In de VS was het rendement ook positief en presteerden bedrijfsobligaties 1,1%-punt beter dan Amerikaanse staatsobligaties. De risicopremie, gemeten door de Option-Adjusted-Spread (OAS) daalde met 13 basispunten naar eveneens 76 basispunten. In de VS was sprake van een daling van 10 basispunten naar 76 basispunten. Voor een index met gelijke gewichten voor de VS en Europa zonder BBB-obligaties en financiële waarden daalde de OAS met 7 basispunten naar 57 basispunten.

In termen van kredietkwaliteit waren de verschillen tussen de ratingcategorieën beperkt. In Europa presteerde de sector verzekeraars het best terwijl de sector kapitaalgoederen licht achterbleef bij het indexgemiddelde. In de VS behaalde de sector energie het hoogste rendement.

Overig

Na een forse daling eerder in het jaar was de Amerikaanse dollar dit kwartaal stabiel tegenover de euro. Per eind september was de euro 1,176 dollar waard (eind juni: 1,179). De goudprijs bleef stijgen als gevolg van de aanhoudende onrust en eindigde het kwartaal op een recordniveau van USD 3.846. De olieprijs (Amerikaanse WTI) was relatief stabiel en sloot het kwartaal per saldo ongeveer 5%-punt lager af op USD 62,4.

Uw rendementen

Voor uw beleggingen in de Life Cycle of in Vrij Beleggen wordt gespreid belegd in verschillende aandelen, obligaties en de geldmarkt. Het doel hiervan is zoveel mogelijk rendement te behalen met een zo beperkt mogelijk risico.

In dit overzicht geven wij u de rendementen van de Life Cycles en Vrij Beleggen.

Aandelen

De aandelenbeleggingen worden gespreid via verschillende beleggingsfondsen:

- *Aandelen (best-in-class), wereldwijd gespreid*

Dit fonds belegt passief in bedrijven wereldwijd, hierbij wordt gebruik gemaakt van een best-in-class (ESG)

benadering. Het valutarisico van de benchmarkwaarde van de beleggingen in Amerikaanse dollar, Britse pond en Japanse yen wordt dagelijks afgedekt naar de euro. Het fonds behaalde in het huidige kwartaal een rendement van 4,2%. Het rendement van dit jaar bedroeg 7,0%.

- *Aandelen opkomende markten*

Dit fonds belegt in bedrijven uit opkomende landen (zoals China en Brazilië). Het fonds behaalde in het huidige kwartaal een rendement van 9,4%. Het rendement van dit jaar bedroeg 8,0%.

Life Cycle	Beleggingsmix: Aandelen/ Obligaties/Geldmarkt	Rendement huidige kwartaal (%)	Rendement huidige jaar (%)
B	75%/25%/0%	3,8	5,0
C	65%/35%/0%	3,3	4,1
D¹	55%/45%/0%	2,7	3,3
E	45%/55%/0%	2,2	2,4
F	35%/65%/0%	1,6	1,6
G	25%/75%/0%	1,1	0,7
H	15%/85%/0%	0,1	-1,8
I	10%/90%/0%	-0,3	-3,2
J	5%/95%/0%	-0,8	-4,2
L	55%/45%/0%	2,5	2,3
M	45%/55%/0%	1,9	1,0
N	35%/65%/0%	1,2	-0,6
Vrij Beleggen	Beleggingsmix: Aandelen/ Obligaties/Geldmarkt	Rendement huidige kwartaal (%)	Rendement huidige jaar (%)
A	100%/0%/0%	5,2	7,1
B	75%/25%/0%	3,8	5,0
C	50%/50%/0%	2,4	2,9
D	25%/75%/0%	1,1	0,7
E	0%/100%/0%	-0,3	-1,5

Obligaties

Afhankelijk van het risicoprofiel van de Life Cycle is de samenstelling van de obligatieportefeuille afwijkend naarmate de datum van pensionering nadert.

Verhoudingsgewijs is dan meer belegd in langlopende euro-staatsobligaties om de rentegevoeligheid van de beleggingen beter te laten aansluiten bij de rentegevoeligheid van de inkoopfactoren die gelden bij het omzetten van de beleggingskapitalen in pensioenaanspraken.

De obligatiebeleggingen worden gespreid via verschillende beleggingsfondsen:

- *Langlopende staatsobligaties*

Dit fonds belegt in langlopende staatsobligaties uitgegeven door de meest kredietwaardige landen die meedoen aan de euro, zoals Nederland en Duitsland. Het fonds behaalde in het huidige kwartaal een rendement van -1,4%. Het rendement van dit jaar bedroeg -6,0%.

- *Staatsobligaties*

Dit fonds belegt in staatsobligaties van landen uit de Core Eurozone benchmark. Het fonds behaalde in het huidige kwartaal een rendement van -0,5%. Het rendement van dit jaar bedroeg -0,7%.

- *Bedrijfsobligaties*

Dit fonds belegt voornamelijk in Europese bedrijfsobligaties. Het fonds behaalde in het huidige kwartaal een rendement van 1,0%. Het rendement van dit jaar bedroeg 3,0%.

In de rendementen van de hierboven beschreven beleggingsfondsen zijn niet alle kosten van het beheer van de beleggingen meegenomen. Deze kosten worden berekend per depot. Wilt u meer weten over de Life Cycle en Vrij Beleggen of over de kosten, klik dan op Uw beleggingen op de website.

¹ Life cycle D is inclusief Life Cycle K